

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

modū ipsius denūciati, ut ad emendū inuiter, alioq
post certū tēpus in mora p̄stitatur, sufficit simplex,
& vnica denūciatio ēt nō in scriptis facta, ut colligit
ex iis, q̄ volunt Bar. & alii doct. cōter, & maximē do-
meus Soc. in l. qui roma. §. coharedes. ff. de verb. obli.
& per Bar. in l. de pupillo. §. sed si p̄tori. in fin. 1. col. ff.
de noui oper. nunc. iuncta l. hoc modo. & Leodē mō.
ff. de leg. 1. & ibi Bart. & latē p̄ eū in l. si q̄s mihi bona.
§. pater scia. ff. de acq. hær. iunctis not. per eundē in l.
nō solū. §. morte in materia p̄statiōis incitatoria.
ff. de noui oper. nunc. Nō obstat, q̄ p̄statiōes fieri
debeant in scriptis, ut habet in statuto de p̄statiōi-
bus circa finē, q̄ illud debet intelligi de alijs, p̄stati-
ōibus, & denūciatiōib. vt de phibitorijs, seu certi-
ficatorijs, uel ēt de inuitorijs, q̄ herent ad fauorē de
nūciātis, ut is ab obligatiōe, seu poena liberaret, sc̄
eius in iis, q̄ fierent ad fauorē denūciantis, ut is ab obli-
gatiōe, seu poena liberaret, secus in iis, q̄ fierēt ad fa-
uorē denūciati p̄dicta: & multiplex est denūciatio,
seu p̄statiō, ut colligitur ex traditis per Bart. in d. §.
morte, & per Ant. & Abb. in c. cū M. ferrariēsis de p̄sti.
¶ Vltimo posito, sed nō cōcesso, dictos de Grisonib.
teneri uendere Anteriori dictā domū, seu partem do-
mus, dico eos debere uendere illo p̄tio, quod ab alio
offertur, adeo q̄ potius sit attendendū pretium uolū-
tariū, & particulare, quod ab uno uerē, & absq̄ frau-
de offert, quā p̄tū cōe, nam ¶ ubi q̄s uel ex pacto, uel
ex dispositiōe statuti cogitur vicino, seu cōsorti uen-
dere, teneatur nō cōi p̄tio uendere, sed eo, quod ab
alio offertur, & hoc, q̄n statutū non simpliciter cōpel-
leret consortē, seu uicinū ad uendendū consorti, seu
uicino, sed diceret, q̄ consors, seu uicinus p̄feratur
oībus alijs emere uolentibus, ut uolūt Io. And. in ad-
di. ad Spec. in tit. de emp. & uend. §. nunc uidendū re-
stat super uer. sed pone statutū, & Paul. de Ca. & Ang.
in d. l. qui roma. §. coharedes. quos refert, ac sequitur
Alex. ibi, sed statutū, de quo agitur, nō dicit p̄cise, nec
simpliciter, q̄ p̄sors, seu uicinus teneatur cōsorti, seu
uicino uendere, sed permittit alijs ēt uendere dūm
uicinus, seu cōsors prius requiratur, & ceteris p̄ferat,
vt in dicto statuto, ergo in terminis nostris teneat
re illo p̄tio quod uenditor ab alio pōt reperire, & h̄c,
& nō p̄tio cōi. Nec obstat, q̄ statutū uelut, pretiū sta-
tutū debere arbitrio triū amicorū, seu uicinorū, ut in
§. & si requisitus. iuncto fine illius statuti, dum dicitur,
idē dicimus feruari, & cōsequēter ēt respectu p̄tū ra-
xadi, & statuēdi: q̄a rēpōderi pōt, q̄ ¶ idē, quod su-
pra dictū est, cēntur repetitū in fine, dū loquitur sta-
tutū de habentibus domos diuīas, quæ ab initio fue-
runt sub uno cōtextu, & recto, quoad modū denūciā-
di, & quoad hoc, ut q̄s uēdere teneatur, nō aut quoad
modū statuēdi p̄tū, nā cū in fine de p̄tio statuendo
nulla sit facta mentio, ut per illud statutū minus iuri
cōi, & uolētibus domos suas uēdere p̄iudicetur, vtq̄
statutū illud dispositiōi iuris cōis magis conueniat,
put semper huiusmodi interpretatio fieri debet, arg.
not. per Alex. & alios in l. si. §. in cōputatiōe. C. de iu-
deli. l. ferui uestri. C. de noxal. & arg. d. l. nō usq̄. ff. si q̄s
a parē. fuer. manū. & c. suggestū de deci. & c. dudū de
p̄uul. debet intelligi, ut uēditor teneatur uēdere illo
p̄tio, quod ab alio reperitur, put est de iure cōi, & su-
pra dixi: & cū huiusmodi statutū sit odiosum, exorbi-
tans, & restringibile, ut iā dixi, ita debet intelligi sm
ius cōe, non aut extēdi, ut q̄s cogatur uēdere pro p̄tio
q̄d cōter a tribus uicinis, uel amicis erit statutū, quā
sic detraheret iuri ipsius dñi, q̄ in re sua moderator,
& arbiter esse debet. l. in re mādata. C. mādati. & ¶ q̄s
p̄tū rei suæ statuere debet, sm quod ipsi v̄r, & nō arbi-
trio alterius argō. §. per traditionē. Insti. de rerū diuif.
& l. si uolūtate. C. de rescin. uē. & scid, q̄d d̄r in dicto

statuto in §. & si requisitus, pcedat, in cōiuncti-
bus p̄dia rustica cōia, & indiuisa, sed iā, q̄d iā
sm quod supra declarau, pcedat ēt in cōiuncti-
bus p̄dia urbana, hoc est domos ēt diuīas, de-
so, nā primo casu uēditio erit faciēda p̄ p̄tū
triū amicorū, uel uicinorū statuendo, sc̄
su pro p̄tio, quod ab alio haberi pōt, & sic p̄tū
iure cōi. Ratio autem diuersitatis inter p̄tū
dum casum ex p̄dictis apparet. Et ita iunctis

S V M M E

- 1 Onus, & grauamen maximum est non posse bona sua
re, & alienare, nec absque licentia alicuius possi-
Et quod onus esse dicatur num. 6.
Et an onus sit num. 13. usque ad num. 17.
- 2 Laudum dicitur quedam transactio, & contractus
Et quando, & an proprii contractus sit num. 20.
- 3 Contractus, & ordinationes dominorum, & superio-
nis, rebus, iuribus, & personis suorum subditorum
& statui inter ipsos subditos habent.
- 4 Statutus per alia statuta contraria, necnon per contraria
da superiorum derogatur.
Et de laudis, & contractibus quomodo procedat, & an
num. 19. & 24.
- 5 Dispositio conuenit ei, cui uerba dispositionis conueniunt.
Et ē contra non conuenit, cui uerba non conueniunt num. 14.
- 6 Munera, & onera proprie que esse dicantur.
- 7 Onera personalia que sint, & illorum distinctio.
- 8 Onus, seu minus patrimoniale quod sit, & quotuplex.
- 9 Prestatio per capita, collecta, & tributa quibus, & p̄tū
ponantur.
- 10 Munus, & onus patrimoniale, quod rebus ipsi subditi
platione persone imponitur, est triplex.
- 11 Onus, & munus mixtum quod sit, & quotuplex.
- 12 Onus, & munus ordinariū, & extraordinariū conuenit.
- 13 Prohibitio de non alienando in forensi absque licentia,
sed potius interdictio, aut iniquitas, & minus dicitur.
Et quod nec iniquitas, nec iniuria, nec onus dicatur, & an
15 Alienare non posse liberē bona sua quando nec iniquitas, nec
esse dicatur.
- 16 Statutum prohibens alienationem bonorum in certis pro-
sonarum non dicitur iniquitatem, & onus conuenit.
- 17 Conditio nuptiarum prohibita quando sit iniqua, & iniquitas
quando secus.
- 18 Onerum, & munerum multe sunt species.
- 19 Laudum ab alio inter superiores latum non legit, solutio
habet, & quid requiratur, ut sententia, & laudum legit
& statuti habeant.
- 20 Laudū ēt post emoluationem contractus proprii cōuenit.
- 21 Nec etiam largē, & improprie, sed potius dicitur laudum,
instar iudicii.
- 22 Et quando transactio quedam, & sic contractus esse dicatur.
- 23 Laudum etiam ab arbitratore latum, proprii, & si iudici
do, nec transactio, nec contractus dici potest.
- 24 Contractus principis proprii sumptus non non legit
autem contractus largē, & improprie.
- 25 Exemptio data ab oneribus ad effectum, ut quis possit
eificē possidere, illisq̄ uti, & gaudere absque molestia
reditur ad prohibitionē statuti de nō alienando bona p̄tū
sunt simul connexa, omnia p̄cedentia infirmantur.
- 26 Verba ultimo loco posita, que ab eodem ferē uerbo p̄tū
sunt simul connexa, omnia p̄cedentia infirmantur.
- 27 Immunitas, & exemptio pro quibuscunque bonis possit
futuris concessa comprehendit etiam bona possit
immunitatis acquisita.
- 28 Statutum nunquam publicatum, nec moribus uicinijs
non est ad alicuius p̄iudicium seruandum.
- 29 Statutū p̄ cōtrariū usū, sciēte, et tollente domino, dicitur
30 Filius alibi oriundus, & domiciliū habēs, aucta
dicitur forensis, sed originarius loci patris, et non a
declatur.
- 31 Et statutis illius loci est subiectus, ubique conueniri potest.
- 32 Forum sortiri, & statuti ligari conueniuntur.

colonis partiaris illorum bonorum concessa.
Immunitates, & exemptiones sunt stricti iuris, & odiose, nec de
personis ad personas extenduntur.

- 67 Immunitas in dubio censetur personalis.
68 Coloni partiaris fudos, quos colunt, non possident, nec illorum sunt domini.

E P I T O M E

Statuto loci disponente, quod bona immobilia po-
sita in districtu illius loci non possint in forenses, uel
in personam non subditam statutis, & ordinamentis do-
mini dicti loci, uel non subeunt onera cum eorum eiusdem
absque licentia domini predicti alienari, aut trans-
ferri directe, uel indirecte, aliquo titulo inter uiuos etiam
per dotis dationem, & donationem, uel in ultima volun-
tate et per heredis institutionem, ac et ab intestato, non
dicitur huic statuto derogatum ita, ut forenses libere
absque licentia bona in dicto loco posita uendere, alie-
nare, transferre, aut emere, & acquirere possint, pro-
pter laudem inter ipsum dominum, & aliquos forenses ab
aliquo latu, quo dicti forenses fuerint facti perpetuo li-
beri, excepti, & immunes ab omnibus, & singulis oneribus.
& grauaminibus quomodocumque, & qualitercumque
nuncupatis tam realibus, quam personalibus, seu mix-
tis, ordinariis, siue extraordinariis, & aliis quibuscun-
que tam impositis, quam imponendis pro quibuscun-
que, eorum bonis immobilibus, & rebus presentibus,
& futuris in dicto loco positus. Et a quibus oneribus
immunitas, & exceptio per hoc laudem concessa esse dicatur.

Et stante statuto predicti dispositione, si quis origi-
narius loci dicti statuti in alium locum migravit, &
domiciliu transiit, & in eo decessit superstitibus filiis
ibidem natis, & oriundis, ac domiciliu semper ha-
bentibus, & retinentibus, hi filii non possunt tanquam
haeredes patris in bonis immobilibus in loco dicti sta-
tuti existentibus succedere.

C O N S I L I U M C L X X I I I .

IN causa nobilium de Gonzaga plura uertun-
tur dubia discutienda, quae resultant a statuto
quodam prohibente uenditiones, alienationes,
seu translationes fieri de bonis immo-
bilibus positus in locis sibi subiectis in aliquem foren-
sem, uel non subeuntem onera &c. & a quodam laudo
lato de anno 1440. primu dubiu est, utrum per laudum
dicatur derogatu statuto predicto ita, ut Regienses hi-
ntes bona, & res super territorio dictorum dominorum de
Gonzaga possint uendere, alienare, seu aliter trans-
ferre dicta bona in forenses absque licentia, & uoluntate dictorum
dominorum, & sine eadem expressa licentia possint bona in
dicto territorio emere, seu aliquo titulo acquirere, quod
primo aspectu uide esse dicendum, nam & si per statutum loci
hoc dicere esse prohibitu, tamen per laudum latu inter di-
ctos dominos, & dictos Regienses aliter esse dicendu, quia per
laudum predictu omnes ciues, & habitatores ciuitatis, & co-
mitatus Regii facti fuerint perpetuo liberi, excepti, & im-
munes ab omnibus, & singulis oneribus, & grauaminibus.
quocumque, & qualitercumque nuncupatis tam realibus,
quam personalibus, seu mixtis, ordinariis, siue extra-
ordinariis, & aliis quibuscumque tam impositis, quam im-
ponendis quolibet per quibuscumque eorum bonis immobili-
bus, & rebus presentibus ac futuris positus in loco castrorum
Nuualaria, & Bagnoli &c. Sed si non possint uendere, nec
alienare bona sua libere, nec possint libere absque alicuius
licentia emere onus, & grauamen maximu esse dicitur.
C. de ph. emp. & l. non usque. ff. si quis a patre. siue ma-
nu. ibi quia iniquu est ingenuis hominibus non esse libera reru
suaru alienatione, & nihil magis est inconueniens natu-
rali aequitati, quam uoluntate domini uolentis rem suam in aliu trans-
ferri rata non haberi, cum proprio huius nihil sit magis aequi-
tati naturali conueniens, ut in §. per traditionem. Insti. de
reru diuisione, ergo Regienses per laudum predictum
dicantur ab hoc onere effecti liberi, excepti, atque im-
munes.

Non dicitur esse onus mixtum, quod est onus
 1. C. non licere habit. lib. 1. i. iuncto. c. erit. autem lex.
 4. distinctum quia lex, seu statutum hoc statuit cap.
 qui peccat. 23. q. 4. & arg. l. grachus. ff. de adulteriis.
 cum similibus, tum quia huiusmodi prohibitio non dicitur
 esse generalis, sed solum quoad certum genus persona-
 rum, & quoad bona immobilia, quo fit, ut huiusmodi
 dispositio, seu prohibitio non debeat dici iniqua, nec re-
 probata, seu onerosa, sed potius æqua, & iusta, ut in d.
 17. l. 1. & argo eius, quod dicitur de conditione nuptiarum p-
 hibitiua, quæ si generaliter uindictam inducat, dicitur ini-
 qua, & inhonesta, onusque, & grauamen continere, si ue-
 ro inducatur uindicta solum respectu certi loci, seu cer-
 tæ personæ, uel certi generis personarum, tunc non di-
 citur esse iniqua, nec inhonesta, nec onerosa ex quo in
 aliis locis, & cum aliis personis non prohibitis nuptiæ
 contrahi possunt, ut est tex. notabilis in l. sed si. in fi. cū
 l. sequen. quæ incipit cū ita legatū sit, & cū l. sequen.
 ff. de conditio. & demonst. ibique Bar. & doct. ¶ Nec
 predictis obstant uerba laudi, per quod Regienses facti
 fuerunt exempti, & immunes ab omnibus, & singu-
 lis factionibus, oneribus, & grauaminibus quomodo
 cunque, & qualitercunque nuncupatis tam realibus,
 quam personalibus, seu mixtis, ordinariis, seu extra-
 ordinariis, & aliis quibuscunque tam impositis, quam
 imponendis quomodolibet pro quibuscunque eorum
 bonis &c. Ex quibus uerbis generalibus, multumque
 prægnantibus non solum uidentur comprehendere onera seu
 munera, quæ sub distinctione munerum, & onerum p-
 priè sumptorum, de quibus supra, cadunt, & compre-
 henduntur, sed et alia quæcunque grauamina, & onera
 improprie, & generaliter sumpta, ac cuiuslibet speciei,
 & de quibus et multum dubitari posset, an dicerentur
 esse onera, seu grauamina, & propriè, ut inferitur ex
 illis uerbis uniuersalibus geminatis, & aliis quibuscunque
 tam impositis, quam imponendis quomodolibet,
 iunctis illi substantiuo oneribus, & grauaminibus, p-
 tex. cum ibi no. per Bart. in l. balista. ff. ad trebellianū
 quia respondetur primo, quod huiusmodi prohibitio de
 non alienando in forenses absque licentia non dicitur
 esse quoquo modo onus, seu grauamen, cum nul-
 lam contineat iniquitatem, ut iam dictum est: & ideo
 nullo modo comprehenditur potest sub uerbis laudi quantum
 cunque uniuersalibus, geminatis, & prægnantibus. Se-
 cundo responderi potest, quod uerba prædicta laudi quā-
 tumcunque uniuersalia, & prægnantia ita se non exten-
 dunt, ut comprehendant huiusmodi prohibitionem de
 non alienando in forenses absque licentia, sed solum
 comprehendunt onera, & grauamina, quæ propriè dicuntur
 munera iuxta d. l. munus propriè. & d. l. munus tri-
 bus. & per totū. ff. de muneribus, & honoribus. cū simi-
 libus, ut colligitur ex aliis uerbis in dicto laudo appo-
 sitis ibi tam realibus, quam personalibus, seu mixtis,
 ordinariis, seu extraordinariis, & illa uerba uniuersa-
 lia, multumque prægnantia, & aliis quibuscunque tam
 impositis, quam imponendis debent intelligi, ut sub
 eis comprehendantur illa onera, & grauamina,
 quæ propriè munera dicuntur, & sunt alterius spe-
 18. ciei, & generis: quoniam ultra dictas species mu-
 nerum, quod aliqua sint personalia, aliqua realia,
 aliqua mixta, aliqua ordinaria, & aliqua extraordi-
 naria, dantur etiam alia species, quæ aliter nomi-
 nantur, quia aliqua munera dicuntur publica, aliqua
 priuata, & aliqua ciuilia. l. honor. §. r. l. munerum in
 principio. & in §. penultimo. ff. de muneribus, & ho-
 noribus, & per Cynum in d. l. uoluntariæ. ubi multas
 species, multaque genera munerum, quæ onera dicuntur,
 ponit, & argu. d. l. munus tribus. Et hæc suadentur etiam
 ex aliis uerbis laudi, ad quæ illa uerba uniuersalia, &
 geminata referuntur, ut sunt ea, ibi tam impositis, &
 imponendis quomodolibet, quibus eorum bonis

Non dicitur esse onus mixtum, quod est onus
 1. C. non licere habit. lib. 1. i. iuncto. c. erit. autem lex.
 4. distinctum quia lex, seu statutum hoc statuit cap.
 qui peccat. 23. q. 4. & arg. l. grachus. ff. de adulteriis.
 cum similibus, tum quia huiusmodi prohibitio non dicitur
 esse generalis, sed solum quoad certum genus persona-
 rum, & quoad bona immobilia, quo fit, ut huiusmodi
 dispositio, seu prohibitio non debeat dici iniqua, nec re-
 probata, seu onerosa, sed potius æqua, & iusta, ut in d.
 17. l. 1. & argo eius, quod dicitur de conditione nuptiarum p-
 hibitiua, quæ si generaliter uindictam inducat, dicitur ini-
 qua, & inhonesta, onusque, & grauamen continere, si ue-
 ro inducatur uindicta solum respectu certi loci, seu cer-
 tæ personæ, uel certi generis personarum, tunc non di-
 citur esse iniqua, nec inhonesta, nec onerosa ex quo in
 aliis locis, & cum aliis personis non prohibitis nuptiæ
 contrahi possunt, ut est tex. notabilis in l. sed si. in fi. cū
 l. sequen. quæ incipit cū ita legatū sit, & cū l. sequen.
 ff. de conditio. & demonst. ibique Bar. & doct. ¶ Nec
 predictis obstant uerba laudi, per quod Regienses facti
 fuerunt exempti, & immunes ab omnibus, & singu-
 lis factionibus, oneribus, & grauaminibus quomodo
 cunque, & qualitercunque nuncupatis tam realibus,
 quam personalibus, seu mixtis, ordinariis, seu extra-
 ordinariis, & aliis quibuscunque tam impositis, quam
 imponendis quomodolibet pro quibuscunque eorum
 bonis &c. Ex quibus uerbis generalibus, multumque
 prægnantibus non solum uidentur comprehendere onera seu
 munera, quæ sub distinctione munerum, & onerum p-
 priè sumptorum, de quibus supra, cadunt, & compre-
 henduntur, sed et alia quæcunque grauamina, & onera
 improprie, & generaliter sumpta, ac cuiuslibet speciei,
 & de quibus et multum dubitari posset, an dicerentur
 esse onera, seu grauamina, & propriè, ut inferitur ex
 illis uerbis uniuersalibus geminatis, & aliis quibuscunque
 tam impositis, quam imponendis quomodolibet,
 iunctis illi substantiuo oneribus, & grauaminibus, p-
 tex. cum ibi no. per Bart. in l. balista. ff. ad trebellianū
 quia respondetur primo, quod huiusmodi prohibitio de
 non alienando in forenses absque licentia non dicitur
 esse quoquo modo onus, seu grauamen, cum nul-
 lam contineat iniquitatem, ut iam dictum est: & ideo
 nullo modo comprehenditur potest sub uerbis laudi quantum
 cunque uniuersalibus, geminatis, & prægnantibus. Se-
 cundo responderi potest, quod uerba prædicta laudi quā-
 tumcunque uniuersalia, & prægnantia ita se non exten-
 dunt, ut comprehendant huiusmodi prohibitionem de
 non alienando in forenses absque licentia, sed solum
 comprehendunt onera, & grauamina, quæ propriè dicuntur
 munera iuxta d. l. munus propriè. & d. l. munus tri-
 bus. & per totū. ff. de muneribus, & honoribus. cū simi-
 libus, ut colligitur ex aliis uerbis in dicto laudo appo-
 sitis ibi tam realibus, quam personalibus, seu mixtis,
 ordinariis, seu extraordinariis, & illa uerba uniuersa-
 lia, multumque prægnantia, & aliis quibuscunque tam
 impositis, quam imponendis debent intelligi, ut sub
 eis comprehendantur illa onera, & grauamina,
 quæ propriè munera dicuntur, & sunt alterius spe-
 18. ciei, & generis: quoniam ultra dictas species mu-
 nerum, quod aliqua sint personalia, aliqua realia,
 aliqua mixta, aliqua ordinaria, & aliqua extraordi-
 naria, dantur etiam alia species, quæ aliter nomi-
 nantur, quia aliqua munera dicuntur publica, aliqua
 priuata, & aliqua ciuilia. l. honor. §. r. l. munerum in
 principio. & in §. penultimo. ff. de muneribus, & ho-
 noribus, & per Cynum in d. l. uoluntariæ. ubi multas
 species, multaque genera munerum, quæ onera dicuntur,
 ponit, & argu. d. l. munus tribus. Et hæc suadentur etiam
 ex aliis uerbis laudi, ad quæ illa uerba uniuersalia, &
 geminata referuntur, ut sunt ea, ibi tam impositis, &
 imponendis quomodolibet, quibus eorum bonis

nis immobilibus, & rebus quibuscumque, presentibus. &c. per quae uerba illa, uel aliis quibuscumque, restringuntur ad alia quaecumque onera, & grauamina, quae essent pro quibuscumque bonis, & rebus imposita, uel imponenda. Sed quod subiecti iurisdictioni dominorum Nuntiarum, & Bagnoli non possint in forenses sine licentia alienare, non dicitur esse onus impositum pro bonis, & rebus in loco dictorum castrorum positis, ut ex praedictis colligitur, ergo &c. ¶ Quarto principaliter, quod per laudum statutum praedictum non dicatur correctum, ita ostenditur, nam & si per contractum principis, seu alterius potestatem legis condenda, seu statuti facienda habentis lex, seu statutum praecedens corrigi possit ex eo, quod contractus eius uim legis habet, ut in d.l. Caesar. & ibi Bar. & Roma. ff. de publica. iunctis iis, quae supra in principio adducta fuerunt, tamen per laudum lex, seu statutum nullo modo corrigi potest, tum quia laudum non fuit latum ab ipsis superioribus habentibus potestatem legis condenda, sed ab aliis inter ipsos superiores, & ad hoc, ut sententia, & consequenter laudum uim legis, seu statuti habere dicatur, requiritur, quod ferat ab ipso principe, uel superiore inter ipsos personas causa cognita, iurisque ordine seruato, ut in c. in causis. cum ibi nota. de re iudica. l. si. C. de legibus, ergo in casu nostro cum non fuerit laudum a superioribus, sed ab alio inter superiores, laudum uim legis, seu statuti habere dici non potest: tum quia laudum non dicitur esse factus et post emoluationem, proprie loquendo, ut est text. in l. cum antea. §. i. ibi exceptionem ueluti pacti. C. de arbitris. Et quod laudum non dicatur contractus et large, & improprie loquendo, sed potius iudicium, seu ad instar iudicii, probatur ex text. in l. i. ff. de arbitris. iunctis iis, quae habentur per Bar. in l. si societatem. §. arbitrorum. ff. pro socio. in l. q. extra glo. ubi facit differentiam inter laudum arbitri, & laudum arbitratoris, & concludit, quod laudum tunc esse quandam transactionem, & sic contractum, quando fuit ab arbitratore latum, quia semper arbitrator super contractu assumitur, secus ergo est in laudo lato ab arbitro, qui de iure secundum ordinem iudicarium iudicare debet. Praeterea laudum etiam, quod fertur ab arbitratore, quamuis large, & improprie dicatur transactio, & sic contractus, ut uoluit Bal. in rubr. C. de rerum permutatio. in finalibus uerbis. et habetur per Bart. in auth. si uero. C. de iudiciis, & per Alexan. in l. sciendum. ff. de uerb. obligat. tamen proprie, & stricte loquendo non potest dici transactio, neque contractus, ut colligitur ex iis, quae in terminis uoluit Bar. in l. quod si ephesi. in fi. ff. de eo, quod certo loco. & in d. §. arbitrorum. in d. i. quae sunt ibique Alex. in apostill. & faciunt not. per Bald. in l. si. in i. oppositio. C. de contrahen. emptio. ergo inferitur, quod per laudum ab alio latum inter superiores, siue sit latum ab arbitro, siue ab arbitratore, non dicatur lex, seu statutum praecedens corrigi, tum quia non potest dici uim legis, seu statuti habere, tum quia saltem proprie loquendo non dicitur esse contractus ipsius superioris per praedicta: & statutum, seu lex tollitur per legem, seu statutum contrarium, seu per consuetudinem aduersam. §. sed naturalia Institut. de iure naturali, gentium, & ciui. cum similibus ibi nota. aut per dictum principis, seu superioris proprie sumptum, quia eius contractus proprie sumptus uim legis habet d.l. Caesar. cum ibi nota. ¶ Ultimo haec opinio sic suaderi, & corroborari potest, nam per laudum dicitur data immunitas, & exemptio Regiensibus, per quam ipsi ab illis oneribus releuentur, quibus fieret, quominus possent bona possidere, & quiete illis gaudere: & sic per laudum est data exemptio ab oneribus ad effectum, ut Regenses

possint bona sua, ut supra, posita possidere pacifice, gaudere, & uti abique molestia, ut colligitur ex illis uerbis laudi, quae ad praedicta omnia referuntur ipsa bona pacifice possidere, & gaudere. Sed & pacifice possidere bona, & gaudere, ut loquitur, & aliud liberè posse bona in alium abique molestia transferre, sunt. n. haec inter se penitus incommoda, & aduersa, quia primum innuit, quod bona na retineat, & illis sine molestia, & quiete possidere, ut in c. cum olim. de donat. ma. & in c. si. ne praes. uices suas, secundum contrarium infert, quod quis bona pro se non nec possideat, nec illis utatur, sed ea in alium rat, & alteri ad gaudendum, & possidendum arg. d. §. per traditionem. cum similibus. ergo laudum non potest intelligi de exemptione ab huiusmodi onere, & grauamine de praedictis, de quo in statuto, & consequenter in laudo non dicitur per laudum correctum, neque illud propter illa uerba laudi uidelicet, & ipsa bona esse gaudere, & possidere, ultimo loco pollicetur uerba oia praecedentia uniformiter respiciant eodem quodammodo uerbo regantur, & iuncta nexa, arg. eorum, quae habentur per Bar. in l. i. erit. ff. ut bon. rap. & in l. talis scriptura. in fi. d. l. i. si. ibique Bar. ff. de reb. dub. l. si seruus plurimorum leg. i. cum gl. & c. secundo requiritur. ibique doctores. ¶ Et sequendo hanc conclusionem, superest praedictum in primum respondeatur, quibus ex iam dictis sum apparet, nam ex iis, quae ultimo loco dictum constat responsum esse primo fundamento, dictumque argumento (dum dicebatur, quod prohibendum alienando in forenses sine licentia dominorum, & se onus impositum a statuto propter bona dictorum, ergo exemptio concessa per laudum ab oneribus dictorum dicitur, ad huiusmodi onus et extendit per ipsam plenissime responsum est ex iis, quae supra dictum primo, secundo, & tertio argumento facto per ipsam quam tenui, quod per laudum non dicatur statum praedictum sublatum, neque correctum. Et haec quod praedictum dubium sufficiant. ¶ Secundum dubium, superest praedictum conclusio supra in primo dubio dictum, dum esse non puro, est, positum, sed non concessum, prohibito de non alienando, de qua in dicto, & catur onus, seu grauamen tale, quod copredicatur uerbis laudi, & consequenter statutum dicatur praedictum correctum, ita quod per illud etiam ad hoc exemptio, & immunitas dicatur concessa, & tunc praedicta dispositione dicti statuti Regiensibus habere eorum bona, ut supra, posita uendere, & re abique licentia dominorum de Gonzaga, uerum modi exemptio, & immunitas ab hoc concedere laudum concessa extendatur ad bona per Reges laudum in dominio, & districtu dictorum dominorum de Gonzaga empti, & acquisita. Et extendit praedictum praesupposito, quod concludendum esset, quod data fuit Regiensibus immunitas ab oneribus praedictis seu imponendis pro quibuscumque eorum bonis praedictis, ac futuris, per quae uerba comprehenduntur illa bona, quae post laudum fuerunt ipsius Regiensibus acquisita, arg. l. si. cum ibi nota. C. quae res pig. ubi sub generali hypotheca omnium bonorum praedictorum futurorum coprehenduntur et post obligantur tracta acquisita, & faciunt ea, quae in simili uoluit Bar. & ceteri alij in l. stipulatio hoc modo. ff. de uerb. & l. si. C. de pact. ubi donatio omnium bonorum praedictorum futurorum, nulla facta reservatione alicuius praedicti, non ualeat, quia per eam libera restitui aufertur, cum et dicerent donata illa, quae post praedictum nem facta essent per donatorem acquisita, & facta

tribus dicti loci, ut supra, per tex. in d. l. unica. & p. Bar. in d. s. filius. ergo in illis per statutum prædictum non dicitur prohibitum alienationem fieri, neq; ipsæ dicentur prohibita ex testō, uel ab intestato succedere in bonis positus in territorio Bagnoli, cum uerba statuti prohibita ad filias dicti Frāciscei nō adaptentur, quin immo uideantur permittere ipsas posse succedere. arg. l. hos accusare. §. omnibus. ff. de accusatio. & l. 4. §. toties. ff. de damno infecto. ¶ Quarto per statutū est prohibita illa alienatio, seu uendō, aut successio, p. quā bona immobilia, & dominiū illorū in forenses transferri dnt, ut expresse colligit ex uerbis statuti, q. sunt strictissimē, & propriē intelligenda, cum statutum hmoi sit ualde iniquum, & a regulis iuris cōmunis exorbitas, & odiosum. arg. d. l. nō usq; d. l. dudū. Bal. in l. fi. in fi. C. communia de leg. per tex. in l. 1. C. nō licere habit. lib. 1. cum si supra allegatis. & t. ideō multum restringēdū. arg. c. in nostra. cum ibi not. de iniur. & dam. dat. c. quā a iure. de reg. iur. in 6. l. quicqd astringēda. ibiq; Bar. ff. de uerb. obli. l. si uerō. §. de uiro, cum materia. ff. sol. matr. & in terminis dicti statuti ita uoluit Bal. in d. l. fi. & Doct. post Bar. in l. si ita qs. §. ea lege. & ibi Imo. in antepe. & pen. col. ff. de uerb. obli. Sed t. in filios, seu filias, quæ filiis non extantibus suæ dicuntur, & succedunt iuxta ea, quæ habentur in l. maximū vitium. C. de lib. præter. & in l. Gallus. §. & quid si tantū. ff. de lib. & posthu. bona paterna non dicuntur transferri, nec dominiū illorū ipsis de nouo acquiri, sed in eos, seu in eas illud cōtinuari, & sola bonorū administratio dī trāsferrī, quia in uita patris domini quodāmodo dicuntur, ut est tex. in l. in suis. ff. de liber. & posthu. iunctis ijs, q. ibi dicunt per Doct. maxime per Ang. quicquid ibi dixerit Alex. Cū itaq; statutū in casu nostro loquatur de simplici trāsfatione, debet intelligi de illa, q. simpliciter, & propriē est trāsfatio, non autē de illa, q. aliquo respectu potest dici cōtinuatio, quia t. talis non potest dici propriē bonorum trāsfatio, cum simpliciter nō dicatur trāsfatio, sed secundū quid. arg. l. hoc legatū. ff. de leg. 3. uel saltē nō dī simplex bonorū, seu domini trāsfatio, sed mixta, uidelicet trāsfatio, & cōtinuatio. d. l. in suis. cū ibi not. ergo t. non debet huiusmodi trāsfatio, & domini cōtinuatio cōprehendi sub statuto odioso, & exorbitanti, in quo simpliciter de bonorū trāsfatione mētio fieret, tū quia in statutis odiosis, & exorbitantibus casus mixtus non cōprehenditur sub simplici ad trāsfata per Bar. & Doct. oēs in l. 2. in prin. ff. de uerb. obli. tū quia si ita statutū intelligeretur, sequeretur abiurdū, & inconueniens, ac unū ualde odiosum, q. filia, quæ sunt suæ hæredes, & in uita patris quodāmodo domine, a successione paterna excluderent, quod esset ualde iniquum, & p. naturalē rationem. l. cū ratio. ff. de bon. damn. l. scripto. in fi. ff. unde lib. & ita intelligendo statutū magis odiosum effici diceretur ad ea, quæ habentur per Bald. in l. fi. C. qui ad liber. peruen. non pos. ergo ne ipsæ filiae damnum indebitē patiantur, statutū debet ad alias personas restringi, in quibus simpliciter eius uerba uerificaretur, & in quas propriē, & simpliciter trāsfatio bonorum per successione ex testamento, uel ab intestato fieri diceretur, qm dispositio semper ita est intelligenda, ut minus præiudicet, & grauet, quā fieri possit. c. in his. & c. dudum. cum ibi not. extra de priuileg. & cap. suggestum. de decimis.

35 36 37 38 39 40

¶ Quinto pro hac conclusione t. uidetur decisio Bar. in l. imperatores. §. item rescripserunt. ff. ad municip. ubi in terminis huius statuti prohibetis alienationē, seu uenditionem fieri in forensē, quærit, an mulier oriunda in loco statuti, si alibi sit nupta, & sic alibi incolarum, & domicilium habuerit, possit emere bona prohibita uendi forensi, & posse concludit,

11 4 nam

nam ex quo est originaria dicti loci, non dicitur fore
 sis, & consequenter non est sub prohibitione statuti
 41 cōprehensa, quia si mulier p nuptias alibi contractas
 solum quoad ea, per quae possit à seruitutis maritalibus
 terrahi, & separari, originem mutat, quo verò ad alia
 illam retinet, nec mutat. Sed in casu nostro filia dicti
 Francisci originaliter dicuntur esse de territorio Bag
 noli attenda origine patris, qui ex Bagnolo dicitur
 oriundus per predicta, & per ea, quae habentur p Bar.
 in d.l. assumptio. §. filius. in l. filios. & l. origine. cū gl.
 C. de municip. & origin. lib. 10. ergo non dicitur pro
 hibita posse succedere, nec per statutum dicitur inter
 dictum, quominus in eas alienatio, seu translatio fieri
 possit. ¶ Vltimo adduco text. in l. fi. C. de municip.
 42 & origin. lib. 10. ubi ad effectum, ne quis munera su
 beat, non potest per domicilium, & incolatum mutare
 originem, quin tanquam originarius loci, in quo ori
 ginem, uel propriam, uel paternā trahebat, teneatur
 ad onera, ad quae originarij tenentur: ergo in casu no
 stro dictae filiae non possunt dici desisse esse origina
 rie Bagnoli propter incolatum, & domiciliū, quod
 semper in ciuitate Regij habuerunt, & consequenter
 tanquam originariae, & ciues Bagnoli poterunt in bo
 nis paternis positos in dicto territorio succedere. ¶ Sed
 predictis non obstantibus, contrariam partem uerio
 rem esse arbitror ex infra dicendis. Primo quia ad hoc,
 ut quis à successione bonorum positorum in territo
 rio Bagnoli ex testamento, uel ab intestato excluda
 tur, requiritur, uel qd sit forensis, uel qd sit persona sta
 tutis non subiecta, & quae onera in cōi Bagnoli non
 substineat, sed dictae filiae Francisci uerè, & proprie sūt
 forenses, & sunt personae non subiectae statutis, nec sub
 stinent onera in cōi Bagnoli, ergo successione bono
 rum immobilium ex testamento, uel ab intestato in
 capaces esse dicuntur. Maior argumenti constat ex ver
 bis statuti, minor autem ita probatur. Nam si ille verè,
 43 & proprie dicitur forensis alicuius loci, qui non est
 natus in loco, ille uerò, qui natus esset, non dicitur p
 prie forensis: ergo origo propria est illa, quae facit quē
 proprie dici non forensē, nisi enim sit natus in loco
 & propriam in loco non habuerit originem, dicitur
 proprie forensis, ut colligitur ex iis, quae uoluit Pau.
 de Cast. in consil. 308. secundum numerū meum incip.
 uidetur dicendum, uol. 1. & est de mente Bar. in l. im
 peratores. §. item rescripterūt. ff. de muneribus, & ho
 noribus. ubi mulier originaria alibi nupta non effi
 tur forensis, quia non simpliciter definit esse origina
 ria. Vel saltem largè loquendo forensis dicitur, qui est
 incola, & habitator in loco, hoc est qui domicilium
 habet, & maxime si ibi munera, & onera subeat, ut est
 ēr de mente Pauli de Cast. in d. consilio, & habetur cla
 rius per Alex. in consil. 120. incip. visō processu inquisi
 tionis. in 3. cola. vol. 2. per plura, quae ipse ibi allegat.
 Sed dictae filiae non fuerunt natae Bagnoli, nec Nuuo
 lare, & sic non sunt ex illo loco origine propria oriū
 dae, sed ex Regio, ubi semper, & continuè habitauerunt,
 ut in facto praesupponitur, ergo respectu Bagnoli, &
 44 Nuuolare dicuntur esse forenses. Et si quamuis fortè
 possent dici originariae Bagnoli, attenda origine pa
 tris, quā, ut supra, sequitur, per text. in d. l. assumptio,
 §. filius. & ibi Bar. & in d. l. filios. & in d. l. fi. C. de muni
 cip. & origin. lib. 10. cum sim. tamen illud procedit
 quoad hoc, ut quis dicatur oriundus, seu originarius,
 ut in locis, & iuribus praallegatis, sed nō quoad hoc,
 ut non dicatur forensis, nam tunc requiritur, uel pro
 pria natiuitas, uel saltem habitatio, per quam domici
 lium dicatur translatum ad tradita per Pau. de Cast.
 in d. consil. 308. & per Alex. in d. consil. 120. uel dicen
 dum est, qd filius sequitur originē patris taliter, qd dici
 tur ciuis illius loci, in quo pater habuit originē, ut su

pra, nisi patris origo fuisset deserta per tradita
 domicilij ad locū alterius provinciae, uel territorij
 ratis, seu territorij, quae essent sub imperio
 ctione alterius domini, uel recipublice, ut in
 in auth. oimodo. in 3. col. uer. & unū scias. C. de
 pro marit. per glof. singularem in l. in ad optendū
 adoptio. & sequitur Alex. in apostil. ad Bar. in
 ptio. in §. iuris prudentibus. & iudicio mō
 detur esse tex. in d. l. filios. ibi filios apud origi
 tris, & non in materna ciuitate, & si ibi nati
 do domicilij non retineantur, ad honorē
 ra posse compelli, explorati iuris est, ergo
 45 tex. qd filius ibi sequitur originem patris
 tris, etiam si in ciuitate matris natus sit, in
 cilio ibi retineatur, & consequenter quā
 origo, & domicilium simul cōcurrerent, tunc
 origo non attenditur, ad quod facit etiam
 ciales. ff. de uerbo. oblig. Sed, ut dictum est
 Francisci non fuerunt natae Bagnoli, nec huius
 aut sub iurisdictione dictorum dominorum de
 zaga habitauerūt, sed semper in ciuitate Regij
 & ratione natiuitatis, & ratione habitatio
 micilij forenses Bagnoli esse dicuntur: quod
 in casu, in quo alias consulti, cum ultra dictū
 ibi non concurrerent, ut uideri potest. ¶ Quia
 dictae filiae non dicantur etiam personae subiectae
 46 nec substineant onera Bagnoli, sic dicuntur
 quia si non sunt de territorio Bagnoli, ergo
 lius loci non ligantur, nec illis subiectae sunt cap
 constitutionibus in 6. l. extra territorij. ff. de iudi
 omnium iudicium. Et qd non sunt de territorio per
 47 quia si ibi non possunt conueniri, nisi ibi inue
 tur, ut per Barto. in d. l. assumptio. §. filius
 sens. ff. de iudi. l. relegatorum. §. non dubitamus
 de interdic. & relegat. iuncta l. pupillus. §. inter
 ff. de uerb. signifi. ubi territorij dicitur
 eo quod magistratus eius loci intra eos teneat
 di, id est, summoendi ius habent: ex quo tenetur
 tur, illum dici de territorio, qui ibi conueniunt
 Sed dictae filiae non possunt ibi conueniri, nam
 ra origine propria, tum attenda origine paternā
 non simpliciter, sed ita deum ibi conueniri potest
 sibi reperitur, ut per Bar. in d. §. filius. nam per
 translationem domicilij, & originem proprie
 go patris dicitur deserta, ut dixi, ergo natus
 de territorio illius loci, & consequenter nec huius
 illius subiectae. d. c. 2. cum similibus. & per Bar.
 omnes populi. ff. de iustitia, & iure. ¶ Quia etiam
 dictae filiae non dicantur personae subiectae oner
 muni Bagnoli, prout statutum requirit, & hoc
 demonstratur, quia ratione patrimonij, & hoc
 non tenentur subire onera duplici respectu
 quia ha filiae in dicto territorio Bagnoli bona
 bent, nec habuerunt, quorum contemplatione
 48 tur onera patrimonialia substineat, si quae
 si propter bona subiecta, & in loco potest
 tar, ut in l. fi. §. patrimoniorum. ff. de muneribus
 norib. d. l. unica. C. de mulier. & in quo loco
 nera. C. de muner. patrimoniorum. lib. 10. Et si bona
 de quibus agitur, sunt in dicto territorio potest
 non dicuntur fuisse harū filiarū tēpore, quod
 ditras patris fuisse delata, & cōsequenter rōne
 illorū bonorū, quae tunc nondū erant sua, & tū
 bus lis, & qd pendet, non possunt dici tenere
 realia, & patrimonialia eo tēpore, quo illis
 fuit delata, & translatio bonorū erat in casu
 sione ab intestato faciēda, prout ex forma
 ti requiritur, uidelicet qd ad hoc, ut huius
 49 traslatio in aliquē fieri possit, is tunc subeat
 consequenter bona tunc in loco habet, ad

rta per oia
 re, vel alio
 bi impo
 blice, ut
 uni ius
 in ad op
 fil. ad h
 dicio mo
 s apud or
 e si ibi n
 d hono
 e est, ergo
 m parr
 tus sit, m
 inter qua
 ruerent. n
 facit etiam
 ditione eff
 poli, nec d
 ominorū
 ciuitate. Reg
 habitatio
 entur: quod
 m ultra alie
 potest. ¶ Qu
 rōne, iustit
 li, sic de m
 noli, ergo
 dicta sunt, q
 rōnū, d. d
 de re iudic
 nisi ibi m
 S. filius
 on dubit
 pillus. Sum
 dicitur, ut
 tra eos t
 ex quo t
 i conueni
 uent, tunc
 gine pater
 conueni
 filius tunc
 nem pater
 ergo nati
 uentur, t
 e, & per h
 ¶ Quo d
 uentus o
 quiri, & h
 rōnū, & d
 et respect
 poli bona
 emplatō
 t, quod
 polita im
 munerib
 quo locu
 tō bono
 orio pot
 are, quo
 rōne, d
 t, & p
 ei tene
 uo illi
 in cas
 forma
 huius
 suber
 cat, nā
 alio

rū, videlicet immobilium, ergo cuiusmodi statutum
 potest respectu bonorum immobilium paternorum, etiam
 filia forensis, & non subiecta comprehendere. ¶ Su
 perest modo allegatis in contrarium respondere. Non
 obstat itaque primum, quod statutum, de quo queritur, nun
 quam fuit publicatum, nec in forma statuti receptum, quia
 respondetur, si statutum dici, siue presumi publicatum,
 & in forma statuti receptum ex eo, quod reperitur in li
 bro, ac volumine statutorum descriptum, & registratum,
 ut colligitur ex ijs, quae ponunt Bart. Paul. Imol. An
 ge. & Doct. eodem in l. cum prolatis. ff. de re iudic. ubi
 dicunt, quod sententia lata contra statutum clausum in vo
 lumine statutorum est ipso iure nulla, sicut quoniam esset lata
 contra legem in corpore iuris clausam, nam ex quo repe
 ritur inter alia statuta registratum, est seruandum, &
 contra infertur, quod censetur publicatum, & moribus uti
 tium receptum, ut uoluit gl. ibique canonista commu
 niter in c. pastoralis. de fid. instru. & gl. magna in pro
 hem. clem. tenet, quod publicatio sit ultimus actus perfe
 ctus legis, eiusque obseruantia per tex. in l. humanu.
 C. de legibus. & ita tenet Cardin. ibi: & hoc modo de
 bet declarari. d. §. leges. 4. distin. uel secundum Domini.
 de S. Gemin. ibi ille tex. in d. §. leges. non meretur alle
 gari ad id, quod allegatur, nec super eo fundamentum
 fieri potest, quia fuit Gratiani, qui non habuit auctori
 tate condendi legem, cuiusque dicta non possunt prole
 ge allegari, ut concludunt Ioan. Andr. Abb. & alij in
 c. 2. de rescript. in fi. ver. Stante ergo publicatione sta
 tuti saltem praesumpta, ad hoc, ut sit seruandum, & sub
 ditos liget, non est necessarium, quod sit moribus uten
 tium receptum, sed sufficit publicatio eius cursu duo
 rum mensium, quicquid dixerit glo. in c. 1. de tregua,
 & pace. ut uolunt ibi Doct. maxime moder. & proba
 tur in auth. ut facta non est constit. §. 1. alioquin seque
 retur, ut dicit glo. in c. in istis. 4. distin. quod potestas fa
 ciendi legem, seu statutum a potestate solius principis,
 & superioris non dependeret, si etiam requireretur
 obseruantia populi, & quod lex, seu statutum moribus uten
 tium recipi deberet, quod esset contra tex. in §. sed &
 quod principi. In istis. de iure natur. gen. & ciui. & in l.
 1. ff. de constit. princip. Præterea cum facere legem,
 seu statutum sit iurisdictionis contentiosa, quae in iu
 ritum exercetur, iuxta ea, quae habentur per Bart. in l.
 imperium. ff. de iurisd. om. iud. c. 1. cum ibi not. extra
 de constit. & c. 2. eodem tit. in 6. sequitur, quod lex, seu
 statutum inuitos ligare dicitur. argum. l. inter stipulan
 tem. §. 1. ff. de verb. oblig. & consequenter non erit ne
 cessarius consensus subditorum, nec quod lex, seu statutum
 fuerit moribus utentium receptum: alioquin raro con
 tingeret, legem, seu statutum ligare subditos, cum propriū
 hominis sit nolle ligari, nec statuti subijci. argum. d.
 l. inter stipulantem. §. 1. & l. 2. ff. de legibus. cum similib.
 Et ita est de mente Domini. in d. §. leges. & glo. in d. c.
 in istis. Nam postquam lex fuit publicata, semelque
 recepta non per desuetudinem, & non vium, sed per
 contrarium usum tollitur, ad tradita latet per Felin. &
 alios in d. c. 1. de tregua, & pace. & per canonistas in
 c. fi. extra de consuetud. & in d. §. leges. ¶ Non obsta
 secundum argumentum, quod statutum praedictum fuit
 per contrarium usum abrogatum, ut in d. §. leges. in
 d. c. in istis. cum ibi not. & §. penult. In istis. de iure natur.
 gen. & ciui. cum si supra allegatis, plures. n. facte fue
 rint alienationes in forenses, scientibus, & toleran
 tibus dominis dicti loci, absque ipsorum licentia, unde
 de hoc dictum statutum sublatum dici debet, quia
 respondetur primo negando aliquas alienationes fuisse
 se præter, & contra formam dictorum statutorum fa
 ctas, & si quae iam diu facte reperiantur, ceteri debet
 factae eo modo, quo per statutum loci requirebatur,
 & sic cum consensu, & licentia dominorum, quoniam fex
 diutur-

diuturnitate tēporis omnia solēniter acta præsuntur, & solennitas quoque extrinseca intervenisse præsūmi debet, ut est consensus, licentia superioris, & cetera necessaria, veluti plenē habetur per legistas per illum tex. in l. qui in aliena. ff. de acqui. hered. in l. sciendum. ff. de verb. oblig. & in auth. si quis in aliquo. C. de eden. & per Felin. in c. Albericus. de testibus. & in specie facit id, quod ¶ voluit Archid. in c. nemo. de consecra. distin. 1. ubi ecclesia in dubio præsūmitur consecrata, & de consensu, & licentia epī edificata, prout de iure requiritur ad hoc, ut ecclesia constriui possit, ut ibi. & per Innoc. in c. 1. in glo. penult. de clericis peregrinan. quamvis ¶ ex possessione longi tēporis pacifica donatarij non præsūmatur insinuatio donationis per superiorem facta, quia nihil habet commune patientia, vel auctoritas superioris cum possessione donatarij, ut voluit Bald. in l. si eius. C. de legit. hered. sed cursus longi tēporis benē operatur, q̄ auctoritas, seu licentia necessaria intervenisse præsūmatur, ut supra, & plura possent allegari, de quibus hī in locis præallegatis: ex quibus inferitur, q̄ licet constet de pluribus alienationibus in forenses factis, propter hoc tñ non inferitur, statutum illud dici per contrarium usum abrogatum, qm̄ in illis ea intervenisse censentur, & præsūmuntur, quæ erant necessaria, & maxime auctoritas, & licentia superioris. c. 2. cum ibi not. per glo. & Doct. de ijs, quæ sunt à præla. sine consen. capit. Præterea ex quo dictæ alienationes dicuntur factæ, scientibus, & tollerantibus, & non contradicentibus dominis, ceteri debent de consensu, & licentia ipsorum saltē tacite factæ, argumento eorum, quæ habentur in l. que dotis, cum materia. ibiq; Bart. & alij. ff. solu. matri. ¶ Ad hoc enim, ut huiusmodi alienationes dicerentur contra formā dicti statuti factæ, & pñr ut statutum sic per contrarium usum diceretur sublatum, fuisset necessarium, q̄ fuissent factæ scientibus, & contradicentibus ipsis dominis, vel saltē fuisset contrarium in iudicio contradictorio obtentum per ea, quæ volunt Io. And. do. Ant. Abb. & alij. in d. c. si extra de consuetudine. Adde, q̄ tollerantia, & dissimulatio superioris in ijs, quæ sunt per sua statuta prohibita, tollendū contraventionē aliquorum, nō autē omnium, dispensationē, & ratificationē super illis inducit, & continet, ut est gl. in c. quia circa. de consangu. & affini. ibique Abb. & melius in c. nisi. de præben. & Felin. in c. 1. de tregua, & pace. in 6. col. vers. quod ultimū intelligo. ¶ Non obstant ea, quæ in quarto argumento dicta fuerunt, q̄ statutum huiusmodi locū nō habeat in successione filiorum, seu filiarum, in quos, vel in quas bonorū dominium, & possessio non transferri, sed continuari dici per d. l. in suis. ff. de lib. & posthu. ibiq; Bart. & ceteri cum alijs supra allegatis, & optimē facit id, quod ¶ voluit Bal. in l. si eius. in fi. ver. C. de legit. hered. iniquiens, q̄ ¶ promiscua est possessio patris, & filij, & quasi vñ corpus, unde & uno possidere alter quoque possidere intelligitur. l. si. C. de usufruc. quia ex dictis supra in ultimo fundamento ad favore dominorum de Gonzaga facta responsio colligitur.

64 Præterea ¶ in filios, seu filias, propriē loquendo, translatio bonorū fieri, & eorum dominū transferri dī, quia verē, & propriē loquendo filij in uita patris non dicuntur domini, nec possessio patris verē dicitur possessio filij, sed impropriē, & fictē, ut in d. l. in suis. ibi quasi olim & c. & ibi quodāmodo domini existimantur: q̄ verba sunt significatiua fictionis, & improprietas, ut ibi per Bar. & clarius per Alex. ex quibus inferitur, q̄ si fictē, & impropriē non dicitur transferri, sed continuari, bona, seu dominium, & possessio eorum secundum veritatem dicuntur transferri, & de nouo acquiri, quia fictio est cōtraria veritati, Bar. & omnes

in l. si is, qui pro emptore. ff. de vscapio. dē tñtis uerba sunt verē, & propriē intelligenda, tñtis ergo sequitur, q̄ ¶ etiam in statuto, & subiecto comprehenduntur filia forenses, quæ uelut in immobilibus paternis sitis in dicto territorio dēre, in quas verē, & propriē loquendo dominij possessio bonorū trāsferri dī, quamvis impropriē dicatur continuari, ut per Bart. & Alex. in suis. ubi plenē examinat, quicquid Angelus nā uoluit Alexan. q̄ statutum loquens in hac re illi grauando, onusq; illi imponendū hendat etiam filium, in quē dominium bonorū continuari, & qui bonorum administratquitur, hoc enim est impropriē, & fictē dī terminis nostris uerba statuti benē ad filios sunt adaptari, in quos bona paterna ex successione, uel intestata uerē, & propriē transferri autē, & fictē continuari dicuntur, ut etiam in §. sui. in ver. quasi. In fi. de hered. quæ ab hac præscriptim uera videntur, ex quo statuti nō habet uniuersaliter omnia bona hereditaria p̄cessionē ex testamento, uel ab intestato in filios, & non subiectū transferri, sed solum bona hereditaria, quæ casu cōprehendendo etiam filios forenses nulla sequitur illorum p̄cessionē ex hereditatē, cū in alijs bonis possint succedere xi supra in ultimo fundamento, & iniquitas d. 2. C. ut in poss. legat. pater saltē possit illis quantitatem relinquere. ¶ Et hac dicta sunt quod tñtis dubiū. Ex quibus infero ad decisionē questionis, uidelicet q̄ prouiso statuti prohibitiuonem, seu translationem bonorū potestatem territorio Bagnoli, & Nuolarie in foris. dēre subditos non subeuntes onera in dicto territorio etiam ad ciues Regiones originē, & domiciliū gij habentes, qui post laudem prædicti territorij in territorio dominorum de Gonzaga nati uissent, nā cum ratione originis propriē dicantur esse ex Regio, & nō ex Bagnoli, seu Nuolaria, sequitur, q̄ sint forenses, & non subiecti statutis, nec oneribus, ut supra dictū fuit, sonis filiarū Francisci, & tanto magis cum ratione originis paterna possint dici ex Bagnoli, ex Nuolaria, & ideo simpliciter dicuntur forenses per prædicta. Et si hoc dicimus, subiectis est dicendū, tum quia ipsi essent forenses, ceter, & omni respectu, tñ quia originē patris habent, ut habetur in d. l. assumptio. Si filius cum d. l. rea ¶ statutū considerat, q̄ alienatio, seu bonorū translatio nō fiat in personas forenses nō subiectas, nec subeuntes onera in cōmuni, & sic habetū ad personas, uidelicet q̄ sint forenses, uel subiecti ad bona, quæ essent subiecta, quæ tñtis aduersā, quia primo casu statutum ut solum translatio consideraret onera merē realia, quibus bonorū subiecta, & non persona, ut in locis proximè dictis. Et ideo quamvis ciues Regiones habeamus bonorū mobilia in territorio Bagnoli, & nō bonorū ci oneribus merē realibus subiecta, tñ per personam ipsorū non possunt dici oneribus subiecta statutum ad hoc, ut bonorum translatio fieri solum personarum, & non rerum subiecta dērat, quia si persona sint forenses, & nō subiecta subeuntes onera, ut supra, dicuntur esse incipere nec ex eo, quod bona in loco illo habeantur.

- 10 Quid si haberet speciale mandatum ad uendendum cum plena, libera, & generali administratione, & nu. 14. & 22.
- 11 Procuratoris potestas etiam cum libera & c. quando ad specificationem tantum dicatur restricta.
- 12 Vendere, & pretium de presenti recipere, & fidem de pretio habere differunt.
- 13 Procurator, cui aliqua specialiter fuerunt commissa cum plena, libera, & generali administratione, non potest donare, aut aliud donationem faciens facere. Item, si mandatum generale cum plena, & libera haberet, & nu. 25.
- 14 Terminum ad soluendum dare, seu prorogare est remittere, & donare.
- 15 Procurator si ad uendendum pro pretio, quod ipsi uidebitur, & ad pretium recipiendum, & in praedictis, & quolibet praedictorum cum plena, libera, generali, & speciali administratione sit constitutus, quid illa clausula cum plena, & libera & c. operetur, et quomodo sit intelligenda, & num. 23.
- 16 Procurator habens speciale mandatum ad uendendum potest fidem de pretio habere, nisi dominus mandauerit, ut uenderet, & pretium reciperet.
- 17 Terminum praefixum in contractu prorogare non potest is, cui aliquid arbitrio suo declarandum commissum fuit.
- 18 Procuratori si data sit potestas uendendi pro pretio, quod ipsi uidebitur, non censetur uersimiliter data etiam ei potestas habendi fidem de pretio.
- 19 Mandatum ad uendendum, & pretium recipiendum dato, infra quod tempus pretium esse recipiendum intelligatur.
- 20 Vendita re mea a procuratore meo, si ante traditionem rei, et possessionis ego alteri ignoranter rem illam uendam, & tradam, secundum emptor, cui traditio facta fuit, tanquam potior praesertur, etiam si postea uenditionem priuam ratificassem.
- 21 Mandatum specificum, & limitatum debet in forma specifica, & non per aequipollens adimpleri.
- 22 Procurator habens mandatum cum libera ad recipiendum solutionem quocumque tempore, & loco potest solutionem prorogare, secus, si simpliciter mandatum cum libera ad recipiendum solutionem haberet, nu. 24.
- 23 Procurator habens potestatem uendendi pro pretio, quod sibi uidebitur, & pretium recipiendi, & in praedictis, & quolibet praedictorum cum plena, libera, & generali administratione non dicitur habere potestatem donandi.
- 27 Procurator uendens, habita fide de pretio, dominum ex illo contractu obligat, licet rei uenditae dominum non transferat.
- 28 Et quando hoc sit uerum, & talis contractus ualeat, & quando non.

E P I T O M E

Procurator habens mandatum ad uendendum, & tradendum rem cuiusque personae, cui, uel quibus ipse procurator uoluerit, pro illo pretio, prout ipsi uidebitur, & ipsum pretium recipiendum, & de recepto liberandum, precariam possessionem rogandum, & constituendum emptorem dominum, & procuratorem in rem suam, & in praedictis, & quolibet praedictorum cum pleno, libero, generali, ac speciali mandato, & cum plena, libera, generali, ac speciali administratione, & cum habita fide de pretio uendere, & dominum obligare non potuerit, hic demonstratur.

C A S U S C O N S I L I I.

PROCURATOR habuit mandatum ad uendendum, & tradendum domum cuiusque personae, cui, uel quibus ipse procurator uoluerit pro illo pretio, & pretii, prout ipsi procuratori uidebitur, & ipsum pretium, & pretia recipiendum, & de receptis liberandum & c. precariam possessionem rogandum, & constituendum emptorem dominum, & procuratorem in rem suam & c. Et cum pactis utililibus promittendum, & cauendum & c. & propterea obligandum cuiusque personae ipsum

con-